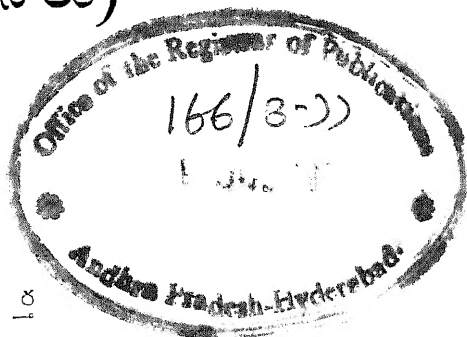

తత్వ సందేశము (తీర్థనలు)

క ర

శ్రీ ఉమర్ అలీషా మహాకవి

శ్రీ ఉమర్ అలీషా గ్రంథమండలి

ఉమర్ అలీషా రోడ్

పి రావు రము

(తూ॥ గో॥ జిల్లా)

1977

స్వామి

మ॥ పరకళ్యాణ గుణుండు శ్రీ మొహియదీన్ బాష్యా గురుండాత్మ వి
ద్య రహస్వేశ్వర జీవభావ విదుడధ్యాత్మైక యోగ ప్రభా
కరు కల్లోల వికీర్ణ ఘోరగుణ సంఘాతోరు సంసార సా
గర సంచార విదూరు డాతనికి సత్కళ్యాణి చాస్పి మహా
పరలక్ష్మీ తనయుండ వుంరె యలిషానామం బిందు వర్తించెదన్.

... ..

“ఏకో దేవస్సర్వ భూతేషు గూఢః స్వర్వవ్యాప్తీ సర్వభూతాంతరాత్మా
కర్మాధ్యక్ష స్సర్వభూతాది వాసాస్సాక్షీచేతా కేవలో నిర్గుణశ్చ” - అనగా
వక్రమైన యాత్మ చైతన్యమాత్మైక ప్రకాశించును, నిట్లు ధ్యానప్రమాణ
యుక్తి సాధనంబులచే సద్వస్తువాకాశ మాయాశక్తులు. జగజ్జీవేశ్వరులు, సూన్య
సద్రూపములు జాతివెక్తులు, క్రమంబుగ సత్యమిథ్యారూప భేదబుద్ధులచే
నెరింగి తన్ను ప్రత్యగభిన్న పరమాత్మ స్వరూపంబుగా నెరింగి వేరొండు
దలంపక ॥శ్రృ॥ తదేతస్సత్యమాత్మా బ్రహ్మైవ బ్రహ్మ తైవాత్ర హ్యేవం,
నవిచికిత్స్య మిత్తోఽ సత్యమాత్మైవ నృశింహో దేవో బ్రహ్మ భవతి, అహం
బ్రహ్మస్మి, ప్రజ్ఞానం బ్రహ్మ, అయమాత్మా బ్రహ్మ తత్వమసి, సవావీష
మహానజ ఆత్మాఽ జరోఽ మలోఽ మృతోఽ భయో బ్రహ్మనే తినేత్యాత్మ
యిత్యాద్యనంత శృతులను, ॥శ్లో॥ క్షేత్ర జంచాపిమాం విద్ధి సర్వక్షేత్రేషు
భారత. యేనభూతాన్య శేషేణ ద్రక్షస్యాత్మన్యథోమయి” అని గీతావాక్యము
లున్ను, స్వానుభవంబైన యాత్మయే బ్రహ్మమని ఘోషించుచున్నవి ॥శ్రృ॥
తమేవభాం తమను భాతినర్వం తస్యభాసా సర్వమిదం విభాతి॥ అను శృత్యర్థ
ప్రమాణమునుబట్టి యాత్మకున్ను బ్రహ్మముకున్ను, శబ్దమాత్ర భేదంబుగాని
నిజమైన భేదం బొకింతయులేదు, యిది గ్రహించినవా డే మహాజ్ఞాని, వాడే
మునీశ్వరుడు, వాడే జీవన్ముక్తుడు—

శ్రీ ఉమర్ అలీషా మహాకవి.

(PHOTO; 1932)

శ్రీ ఉమర్ అలీషా మహాకవి జీవిత సంగ్రహము

శ్రీ ఉమర్ అలీషా మహాకవిగారు పీఠికాపురమున క్రీ. శ. 1885 వ సం॥లో జన్మించిరి. వీరి తండ్రిగారు మహర్షి మొహియద్దీన్ భాషా గురు వర్మలు. వీరి జనని చాన్సియాంబ.

వీరి తండ్రిగారు అరబ్బీ, పారశీక, సంస్కృతాంధ్ర వండితులు, అధ్యాత్మిక విద్యాపీఠాచార్యులు, ఆత్మవిద్యాపారంగతులు. వీరి కుటుంబము పూర్వము నుండియు భాషాపాండిత్యమునకు, అధ్యాత్మిక విద్యాసంపత్తికిని ప్రఖ్యాతి గాంచినది. శ్రీ కవిగారు చిన్ననాడే సంస్కృతాంధ్రములు విశేషముగా నభ్యసించిరి. తదుపరి అరబ్బీ పారశీక కాంగ్లభాషలు నేర్చిరి. వీరు ఆంగ్లమున వ్రాయుట, మాట్లాడుట యెఱుఁగుదురు; కాని ఆంగ్ల పద్యకావ్యములందు ఎంతమాత్రము వీరికి ప్రవేశములేదు. వీరు సహజ కవులు. వీరి 14 వ వర్షమున తెనుగున ధారాళముగా కవిత్వముఁ జెప్పిరి. వీరి 18 వ యేట “మణిమాల” యను నాటకము వ్రాసి అచ్చొత్తించిరి. అది షేక్స్పియర్ మహాకవి నాటకమువలె నున్నదని అప్పటి పత్రికలు కొనియాడినవి. వీరి కనేకచోట్ల ఉద్యోగము లిచ్చెదమని ఆహ్వానించినను వాటి కంగీకరింపక భాషాసేవ దేశసేవఁ జేయుచు తమ జీవితమును గడిపిరి. వీరు 1934 వ సంవత్సరము డిశంబరు నెలలో అఖిల భారత శాసన సభకు సభ్యులైరి. ఆ పదవి వీరి మరణము వరకు నుండెను.

వీరికి **International Academy of America** వారు 1936 సంవత్సరమున **Doctor of Literature** బిరుద మొసంగిరి. శ్రీ కవిగారు వంశపారంపర్యముగా వచ్చుచున్న అధ్యాత్మిక విద్యాపీఠమునకు అచార్యులై పదహారువేల జనమును శిష్యులుగా నొనర్చిరి.

వీరి యౌగిక జ్ఞానమును కొనియాడుచు జ్ఞానసభాసభ్యులు వీరికి బ్రహ్మర్షి బిరుద మొసంగిరి. వీరి సతీమణి అగ్గురు బీబీగారు. వీరితో ఢిల్లీ నగరము వెళ్లి ది 5-4-35వ తేదీని దివి నలంకరించిరి. ఆ దినమున ఢిల్లీ శాసనసభ మూయబడెను. వీరు గతించినప్పుడు వీరికి అయిదుగురు కుమారులు, యిరువురు కుమార్తెలు, పెక్కురు పౌత్రపౌత్రిక లుండిరి.

శ్రీ కవిగారి జీవిత చరిత్ర ప్రత్యేక పుస్తకముగా వ్రాయబడుచున్నది. వీరు రచించిన నూఫీ వేదాంతగ్రంథమందు వీరి జీవితము సంగ్రహముగా నిట్లు వ్రాసిరి.

—, స్వీయము —

క. ఆమోహయద్దీన్ బాద్షా
నామ మహాయోగి కక్రగనందనుడను నా
నామహితాగమ హిత వి
ద్యామత “ఉమ్రాలిషా” మహాకవి నేనున్.

స్వీ. రచించినాడ విభ్రాజితదివ్యప్ర
బంధముల్ పది కావ్య బంధములుగ
ప్రవాసినాడను కల్పనాసక్త మతి పది
నాటకంబులను కర్నాటఫక్కి
కూర్చినాడను కళాకోవిదుల్ కొనియాడ
నవలలు పది నవ నవల లనంగ
తెలిగించినాడ నుద్దీపితాఖండ పా
రసి కావ్యములు పది రసికులలర

తే. రసము పెంపార నవధానక్రమములందు
అశువులయందు పాటలయందు కవిత
చెప్పినాడ నుపన్యాస సీమలెక్కి
యవని “ఉమ్రాలిషాకవి” యనంగ నేను.

ఉ. రాజులఁ జూచితిన్ సుకవిరాజుల నోర్చితిఁ జేరుమ్రోయ రా
రాజులఁ నోలగంబుల విరాజితపండిత సత్కవీంద్ర వి
భ్రాజిత మౌలవీబిరుద పట్టములందితి యూనివర్సిటీన్
దేజముమీఱ సభ్యుడయితిన్ మతబోధకుడైతిఁ గ్రమ్మఱన్.

ఉ. వ్యాసములున్ విమర్శనలు భావకవిత్వరసైక చారు వి
న్యాసములున్ ముఖాంతరమహాపరివర్తన తత్త్వరూపకో
పాసనముల్ పురాణములు ప్రవాసిత భారతభూమి నే నుప
న్యాసము లిచ్చుచున్ దిరిగినాడను “ఉమ్రాలిషా” కవీంద్రుడన్.

ఉ. వేలు రచించి విద్యలనుబెట్టి గడించితి పారితోషికా
ద్యాళిని వేయినూట పదియార్లను సింహతలాటముల్ మహా
భీలకసత్కళాకనక విశ్రుతముల్ జయభేరిమ్రోయ హిం
దూల వసేనటుత్త కవి తండము లేమిటి లెక్క మాకడన్.

సీ. సాధించితిని యోగసాధనంబులు హిమా

గమ మెక్కి మత్తిని చక్కాడియాడి;

బోధించితిని జ్ఞానసాధనక్రమములు

చెవినిలుగాఁ జేసి చెప్పిచెప్పి;

సవరించితిని పెద్దసారస్వతంబును

శబ్దశాస్త్రంబులు జదివించిదివి;

చూపించితిని రాజ్యలోపంబు లాంగ్ల ప్ర

భుత్వంబు ముంగర మోపిమోపి.

తే. ఇప్పుడప్పుడె నలుబదియేండ్లపైన

దాఁటిసోయెను వయసు నీనాఁటికైన

శాంతి గలుగదు నీ కళాధ్వాంతమందు

జీవితము తెన్ను సుడిచోవు నావబోలు.

మ. నను సీజ్ఞానమహాసభాసదులు నానందాన నర్థించి “ఆ
దిని మీపూర్వసితామహల్ గురువులై దివ్యత్వమేపారంగా
ఘనవిజ్ఞానకళాప్రవృత్తి ప్రజహృత్కాంతారముల్ నింపి రా
మని మీ రాకృతి బోధసేయఁదగు “ఉప్రమాలీష!” భాషాగతిన్”

మ. అని నెయ్యంబునఁ గోరఁగావిని మహాహర్షంబు సంధిల్ల నౌ
నని యా జ్ఞానమహాసభాకథన మత్యంతంబు కష్టంబు మే
దిని సంసారనిమగ్న మోనసులు నర్థింపంగ సాధ్యంబు గా
దని యున్నంత నెఱుంగసేతునని నేనారంభమున్ జేసితిన్.

ఉ. భారతదేశ శాసనసభా సభికత్వపదంబుఁ జేర నేఁ
గోరఁగ జ్ఞాన సభ్యులు నకుంతితదీక్ష జగంబు మెచ్చఁగా
భూరితప స్సమాధి తమ బుద్ధిని నిల్పి జయంబుఁ దెచ్చి నా
రారయ జ్ఞానశక్తికి నజ్ఞాడము కంపిలుచుండు జూచితే.

చ. కవిత నెఱుంగనట్టి పృథుకాలము వ్రాసితి పుస్తకంబు లా
కవిత నెఱింగి వ్రాయుటకు గంటమురాదు నుపన్యసించు నా
దినముల విద్యతోఁ గలసి తృప్తిఘటించెడు నాని నిప్పుడో
లవము నుపన్యసించుకు లజ్జఘటించెడు నేమిచెప్పుదున్.

శా. ఢిల్లీ భారతశాసనైకసభ రూఢిన్ ప్రాతినిధ్యంబు సం
 ప్రిల్లన్ జేరి మహా త్రోజ్జ్వలకళాధిక్యంబు రాజిల్ల వి
 ద్వల్లోకంబున రాజకీయకలనావ్యాపార పారంగతం
 బెల్లన్ వేట్కును నిర్వహించుచును నే నీ గ్రంథమున్ *ప్రవాసితినీ.

ఉ. ఏమ హిమాలయంబుపయి కెక్కి తపస్వులఁ జూచి వారి వి
 న్నాణములన్ గ్రహించి విజనంబగుచోట రచించినాఁడ నా
 నా నవ కావ్యమార్గము లనంతముగా హృదయాంతరంగ వి
 జ్ఞానము విశ్వరూపముగఁ గన్నడునట్లు దృశంబు మార్చుచున్.

శా. నాలోనున్నవి నేనుజూచినవి విన్నానంబులై లోకమం
 దాలోకింపఁగ రాని యీ యమరవిద్యాతత్త్వమర్మంబు లం
 దేలోటున్ జనియింప దీశ్వర రహస్యేకైక మీమార్గ మే
 మేలా దాచెదమంచుఁ జెప్పితిమి మీరిద్ధాత్ములై తేరఁగన్.

కం. మా తాతయః మా తండ్రియు
 భ్యాతినీ ఆ ఖైలలీ మహాగురువర వి
 ద్వాతత్త్వము నేర్పిరి త
 ద్రితుల వివరింతు యోగరీతులు తెలియున్.

—• అ గ్న రాం బ •—

శా. ఆ ఢిల్లీనగరాంగ శాసన సభాభ్యర్థిత్య మర్థింపుఁ డం
 చాడన్ నేను కృతార్థుడై జనిన నాకై వచ్చి ప్రావంబులున్
 వీడెన్ నాసతి అగ్నరాంబిక చలత్ విద్యుల్లతన్ బోలె; యీ
 నాఁ డే నశ్రుతు “గోరి” పై విడుచుచు న్వర్తింతు నిర్జీవిన్.

ఉ. ఏను రచించినట్టి కృతు లెన్నిఁటిన్ వినె తల్లి; తండ్రి నా
 నా నవనాటక ప్రకరణంబులు నాఁడగ జూచినారు; ఢి
 ల్లీ నగ రాంగ్లభారతమహిధవ శాసనసభ్య సత్పదం
 బానఁగ గాంచి “అగ్న” రమరాలయమేగె వెలుగుచుక్కయై.

శా. ఎన్నోబాధలు బొందుచుండు మని న స్నిభూమిపర్జించి యూ
వున్నెంపుంగని అగ్బరేగ దివికిన్ బూర్ణేందు బిరబంబు వా
ర్థి నిన్ద్రుంపంగ బోయినట్లొక మహాంధీభూత మాలిన్య సం
ఘనాస్మన్వసిషిద్ధజీవిత మభావం బెన్నినా క్లుండినన్.

సీ. ఏమాట చెప్పిన నెదురాడగా లేదు

పరమసాధ్వీత్వంబు వరలుకతన

ప్రాణాల నర్పించి పరిచర్యలను జేసె

పరమహర్షంబు ముందరను నిలువ

కలిమిలేములను నొక్కటిగాఁగ గణించె

నిత్యకల్యాణంబు నెలకొనంగ

ఏవురు కొడుకుల నిద్దరు కూతుల

ననిశంబు దీవించు నాత్మకాంతి

తే. ప్రతిదినంబు చదువు ఖరాన్నమాజు

శౌచశీలాన నలువది వత్సరములు

ధరణి జీవించి స్వర్గాన కరిగె అగ్ని

రాంబ దివిజులు నీరాజనంబులిడఁగ.

చం. పరమపవిత్ర యీ వెలది పండితురాలు నితాంత సత్యసం
భరిత రసాత్మక ప్రకృతి వడ్డికిబారెడు ప్రేమమూర్తి నుం
దర సముపాసితం బయిన ధర్మపదంబును సంతరించి యీ
శ్వరునెద నగ్బరాంబ కడు ప్రార్థనసేయుచు నెల్లవేళలన్.

శా. వల్లెన్ బుట్టిన ఢిల్లీలో బ్రటిషుసామ్రాజ్యంబు పాలించు వా
రెల్లన్ వచ్చి సమాధిజేసిరి భవన్మృత్యున్ విచారించి యో
వుల్లాబ్బానన “అగ్బరాంబిక” భవత్పుణ్యంబు దేశాల రా
జిల్లున్ విచ్చిన కుండఁబోలె వెస నే జీరాడుచున్నా నిటన్.

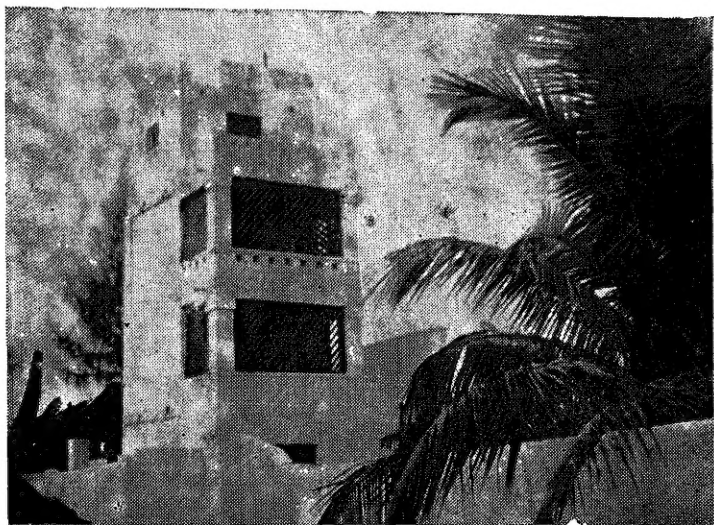
చం. హృదయము ముక్కలొనటుల నేడ్చుచు గన్నులనీరు కాల్యలై
చెడఁగ నిన్నులోకముల జేరుటకంటె సమాధితొంటి నీ
సదనము జేరు మార్గము విచారణజేయుట లెస్సయైహికా
స్పద విభవానుషంగభవబంధమువాసిన నిన్ను చూడఁగన్.

శ్రీ హుస్సేన్ షా కవి

విజ్ఞాన విద్యా పీఠాచార్య

పిఠాపురము.

శ్రీ విజ్ఞాన విద్యా పీఠాశ్రమము, పిఠాపురం.

విషయ సూచిక

				పుట
1.	పూజ	1
2.	ధ్యానము ౧	2
3.	నివేదనము	2
4.	తత్వము	4
5.	కలిసంహారము	7
6.	గాలిపాట	9
7.	నిర్వాణ గీతము	10
8.	హారతి	13
9.	నిరాశ	14
10.	జీవుని కథనము	17
11.	అన్వేషణము	20
12.	వచ్చివచ్చేదాక	24
13.	తొట్టిపాట	28
	అనుబంధము			
14.	ప్రబోధము	38
15.	ధ్యానము ౨	40
16.	ప్రార్థన ౧	40
17.	ధర్మము	42
18.	దీక్ష	42
19.	మేరాజ్	44
20.	ప్రార్థన ౨	45
21.	ఈశ్వరుడు	49
22.	మంత్రపుష్పం	50
23.	Dr. Umer Ali Shah Telugu Poet of Andhra			51

తత్వ సందేశము

కం. అనఘం డీశ్వరుఁ డొక్కం
డని ఏమహామద్రనూ లజాండములోఁజాఁ
తెను ఆతేజమును సదా
మనమునఁ దర్కించి నేనమస్సులొనర్తున్.

పూజ

1

విరులు కరముల తెండొ
తరియింప మీహృదయ
సరసి లోపల తెంపి ॥వి॥

2

తెఱచియున్నదిస్వామి । పరమార్థమందిరము
పరఁగు జ్ఞానపుదీప । పంక్తితమమును బాప
కరుణారసము వెల్లి
విరియుచున్నదిభక్తి ॥విరు॥

3

తడవేల చీడటుల । పడరానికష్టాలఁ
బడిమాయ యనుకడలి । కడతేరకున్నారు
చెడనట్టి యీకాంతి
పడవెక్కి దాఁతెదరు ॥విరు॥

4

చననేల పాపాల । మనరానిదుఃఖాల
గని కృంగి కృంగి మే । దిని బుట్టివ్యసనాల

మునిగిపోవుట చాల

తునిగిపోవుట మేల ||విరు||

5

స్వాగతంబిడి చేయి । చాచి రమ్మనుచుండె

ఆ గురుసాసమున । కాకాంతి ధామమున

కేగి ఉంరలిపాతో

భాగధేయము గాంచి ||విరు||

ధ్యానము

1

లజ్జానవు తెరలో నా । హరి తోచెను చూడు

జిజ్ఞాసను మబ్బున నెల । చెన్నారెను నేడు

2

కన్నీళ్లను దావాగ్ని । కణజాలము గలదు

ఖన్నుల యెదరుధిరములో । కెరటంబులు గలవు

3

రాధానయ నాబ్జములకు । రవియుదయించినను

మాధవుడే యగపడు నిను । వీధులుపెలుంగుగను

4

శుక్తికలో ముత్యమ్ములు । శోభిల్లుచు నుండె

భక్తిని ఉమరలిపాకవి । భగవంతుడె నిండె

నివేదనము

1

ఏమియ్యగలను । స్వామికినేను

ఏమియ్యగలను

ఈమహిలో సార్వ । భౌముడవు నీవు
ఈమహిమలో వట్టి । నిటుపేదను నేను ॥వ॥

2

నినుజేర మఱచి । మాయనువదలు
గొనలేక వెఱచి
జనక కిరీటాలు । ఎసలేని భాగ్యాలు
గొన దోసిల్లను । బోయు నినువదలుకొన్న ॥నేనే॥

3

పృథువసువులను । మాపై గురిసి
పృథివినిండఁ గను
శిథిలము కానట్టి । నిధులెన్నో కూర్చితివి
విధి! నీకర్పణసేయ । కథముడ పతితుడనై ॥వ॥

4

జగములునీవె । సచరాచర
మగువసుధవీవె
అగపడని స్వర్గాలు । దిగువున్నలోకాలు
గగనవీధులు నీవె । తెగినీది కానీది ॥వ॥

5

ప్రణవరూపుడవు । సర్వమునీలో
నణచి యగపడవు
గుణములలోఁ బుట్టి । అణువులలో మెట్టి
తృణములు చేఁ బట్టి । మణు లని చెప్పి ॥నేనే॥

6

ప్రతిదిన దినము । ఈదుఃఖము
బాధించు నెదను

బ్రతికినన్నాళ్లు నీ | పదముల శిర ముంచి
గతినీవెయని రెండు | కన్నీళ్ల కన్న || నే నే ||

7

నిను జూచు కొఱకు | కన్నులుకాయ
అను గాచెనాకు
మనసుపై తెరచిసి | గనిన ఉమరలిపాను
గనిన తీరున గనుమా | ఖైలలిగురుదేవ || ౧ ||

త త్వ ము

1

వెట్టులై తిరిగెదరు జనులార
నిజమింత దెలియక వెట్టులై తిరిగెదరు జనులార,
మట్టికిరువది యైదుకొమ్మలు
తొట్టలారయతొమ్మిదున్నవి
సట్టు సట్టున తిరుగుపక్షి
తుట్టు మని పోశేను మిథ్య || వె ||

2

ఏడు కొండలుచుట్టి కుండలి
పాడుచున్నది ప్రణవనాదము
తొడనే మనసనెడు చేటిక
యాడుచున్నది జీవనాటిక || వె ||

3

పంచకోశము లనుసరించి
పంచవాయువులను నటించి
పంచవిషయములను కలంచి
సంచరించెడు హంస నెఱుంగక || వె ||

4

సుందరంబగు సరసులోపల
మందిరం బొక టున్నదదిగో
అందులోపల వెలుంగు దీపము
ముందు నిలిచిన చక్రి నరయక || వె ||

5

ఒక్క చూపునఁ గాంచితేను
ఒక్క మాటను తెలిసితేను
ఒక్క జ్యోతిని నిలిచితేను
నిక్కముగ తను దెలియఁగలరు || వె ||

6

చంద్రుఁ డెవరు చుక్క లెవరు
ఇంద్రుఁ డెవరు ఈశుఁ డెవరు
ఇంద్రియంబులు కట్టిచూచితే
యిన్ని తానై యుండలేద || వె ||

7

బంతిచెట్టు పసరుదై నా
బంతివువ్వు పసిమిదాను
అంతె చూడు నరుఁడుగూడ
వితగా హరి యగును నిజము || వె ||

8

నీటిచుక్క ముత్తమైతే
జేటియెంగిలి తేనెయైతే
నూటితప్పని గురుని మంత్రము
కోటిసూర్యుల కాంతికాద || వె ||

9

బురదలోపల పద్మమైతె
 ఉలుములోపల మెలుపు మెలుసితె
 తరువులోపల నన్నియుంటె
 నరునిలో దేవుండు గలఁడు ||వె||

10

అకసంబున నల్లమఱ్ఱ
 తోడచుక్కను తళుకుబెళుకు
 వేకువందున నెఱ్ఱకాంతి
 మీకు సంసారంబు లంటె ||వె||

11

ఒకటిలో నొక సంఖ్యయున్నది
 ఒకటిలేక సంఖ్యలేదు
 ఒకటి పుట్టిన చోటు మనకు
 ఊహపూడ చొఱకయున్నది ||వె||

12

అదియందున నీవె యుంటి వ
 నాదియందున నీవె గల వా
 వేదభావము తెలిసితే నిః
 భేదబ్రహ్మము తానెగాదా ||వె||

13

దీనిభావము తెలియవలసిన
 పూని ఊ రాలీష కవివలె
 జ్ఞాని శ్రీ యా ఖై లలీగురు
 స్వామి పాదము బట్టవలయును ||వె||

త లి స ం హా ర వచన

1

రాశేమి అక్కలారా

ద్వారాలు తీయరేలా

క్రూరుఁ డాకలి కల్కీకి

ప్రారంభమయ్యె

పోరు మిన్నులు ముట్టఁగ ||రా||

2

నిప్పులు గురిసె నభము

అప్పుల ముంచె జగము

విప్పి విప్పని బందాలు

తప్పించుకొనుచు

చప్పుచప్పున పరువెత్తి ||రా||

3

ఏళ్లన్ని పొంగె నందు

ఊళ్లన్ని మునిగె ముందు

బళ్ల బాటలు కల్లు నా

కల్లారఁ జూచి

వెళ్లు వెళ్లుఁడు బైటకు ||రా||

4

చీకట్లు దిశలు నిండె

వాకళ్ల మంచు పండె

వేకువ యింక రాదేమో

అకాశవీధి

తొకచుక్కలు కన్నారా ||రా||

5

నాగళ్లు దున్నినట్టి
 రాగాల మబ్బు మళ్లు
 దాఁగె చంద్రుఁడు మింటను
 ఆ గంటలోనె
 తూఁగి చుక్కలు రాలెను ||రా||

6

చదలేటి యంచపిందు
 కదలేటి మబ్బుకొండ
 కెదురు తెక్కలు అువ్వఁగ
 రుధిరంబు గురిసె
 నదూలై లోకము ముంచఁగ ||రా||

7

పాతేటి యేటియడుగు
 జాతేటి నెలల వెలుఁగు
 తేటి చూచిన చెంగలువ
 గోరింటలోను
 దూఱి నింపెను నెత్తురులు ||రా||

8

పాతాళవీధి కేగి
 లోతైన జలధి దాఁగి
 భీతి గలిగెడు లోకాల
 కేతెంచి వచ్చె
 దూతి కర్ణము లియ్యరె ||రా||

9

కలి కల్కి యుద్ధమంటె
 తలకట్టు విప్పి కట్టె

కలికి కెంతటి రోషమొ

అల యాదిశక్తి

చలము గెలిచెను చూడఁగా ||రా||

10

ఈ కల్ప మంత మొందు

ఆ కల్కి రాజ్యమందు

(శ్రీ) కయి ఉం రలిషాకవి

కా ఫై లలీషుఁ

డీ కథార్థము చెప్పను ||రా||

గా లి పా ట

1

నే నెవ్వరో మేన । తా నెవ్వరో తెలియబోదు

కానరాని కోస । లోనుండి యేనాడొ

ఈనాడు ఈ నర । జన్మమెత్తి

నే నని గర్వించి । యేదొ ఒక్కనాడు

చెప్పిపోవుట కిది । చెప్పి వచ్చినదా ||నే||

2

రేయెల్ల వెన్నెల । గాయుచు చరమాది

బోయి మోమును వాంచి । చందమామ

యే యూసు ఆమెతో యెటిగించెనో మనకు

చెప్పిపోవుట కిది । చెప్పి వచ్చినదా ||నే||

3

పూలవాసన లెన్నొ । మోసి తెచ్చిన

చల్లఁగాలి యొడలు । పులకరింపజేసి

ఆలోచింపుచునుండు । సంతలో ఏదిశకొ
చెప్పిపోవుట కిది । చెప్పి వచ్చినదా ॥ నే॥

4

కలిమి తానై వచ్చి । కలధౌతసౌధాల
నిలిపి యుయ్యలలందు । నూపియూపి
కలగన్న చందాన । నిలయమా కణములో
చెప్పిపోవుట కిది । చెప్పి వచ్చినదా ॥ నే॥

5

వనములో పక్షులు । వసియించి యానంద
మున గూడి తమతమ । పాటపాడి
దినము గ్రుంకంజూచి । దిగులొంది గూండ్లకు
చెప్పిపోవుట కవి । చెప్పి వచ్చినవా ॥ నే॥

6

నీలమేఘములందు । నిలిచి వెన్నెలకన్న
మేలైన కాంతుల । మెఱసి మెఱసి
కాలగర్భములోన । పాలై యగపడకుండగ
చెప్పిపోవుట కిది । చెప్పి వచ్చినదా ॥ నే॥

7

అకలంకు ధై నట్టి । ఆ ఖయిలలీ గురుని
నకటించు మంత్రాల । పాడి పాడి
ఇక రాని యీకగ్మ । ఉం రాలిహాకవికి
చెప్పిపోవుట కిది । చెప్పి వచ్చినదా ॥ నే॥

ని ర్వాణ గీ త ము

1

తుది మీరేగతికిఁ బోదురో-మీరేగతికిఁబోదురో
తుది మీరేగతికిఁ బోయి

త త్త్వ న ం దే శ ము

మొదలు తెలియని యా యగోచర
పదము నిర్వాణంబు ననియెడు
సదసమునకో - శూన్యమునకో
కదలిపోయి చూడనుంటిరి

ఈ దృశ్యమంతా

వదలి వేసి వెడలనుంటిరి
అది మహా యవవర్గమార్గము
ఇది ఇహాన కుపాధివర్గము
ఇది తొలంగిన లేదుమోక్షము
ఉదకమై వర్షించి నేలకు ||తుది||

2

ఇహము చూచి వదల నేరరు
ఇందున్నమోహ
మహిమ లేమొ పలుకఁబోవరు
మహి మహాభాగ్యములు దుఃఖ
సహితమైనను పూలవన మని
బహువిధంబుల పొగడి కర్మ
కుహరములలోఁ జిక్కి పాప
రహితమైన పదవి బాసితిరి

అందున్నజ్ఞాన

మహితమైన తెరపువీడితిరి
దహన సంస్కారమున తనువు
తుహిన కణముగ నెగిరిపోవ
విహితులై రారు మీ తే
గుహనా గర్భములోనొ గూలి ||తుది||

B

అకలంబులు కదలుచుండును

అందున్న జీవి

వ్యాకులంబును బొందుచుండును

మీకు వానికి భేదమేమి

శోకమోహ భయావశాశము

లేకమే గడ దృశ్యమగు నీ

లోకమందలి యెల్ల వారికి

అకులోపల అకు నేననుచు

అందున్న తన వి

వేకమందాన నాత్మగలదనుచు

అ కళాలోకంబులో నా

లోకనంబును జేయఁగలిగెడు

మైకమున నీశ్వరునిఁ గాంతుడు

లేకపోతే జారిపోయి ||తుది||

4

తనువు నేనని విడువనోపరు

నూరేండ్లు బ్రతికిన

తనకు తానై తెలియఁజాలరు

తనువు మీరే మనము మీరే

కనులలోపల పాప మీరే

తను నెఱింగిన తత్వమంగు

తనకు తానే తెలియుచుండ

తనువు వేరే బాయనేరదు

దృశ్యమున మీరు

గనిన మరణము మరణమేగాదు
 వినుడు రజ్జువు సర్పయనుకొని
 కనులు తెరిచియు భ్రాంతివిడచిన
 గనిన నొక్కటె రెండుగాదు
 తనువు జీవుల క్క ల్లెఱుంగుడు ||తుది||

5

ఒక్కమాటలో నెఱుంగుడి
 మీరున్న చోటు
 ఒక్కనూటిలోన పొందుడి
 ఇక్కడక్కడ వెలుగు జీవుం
 డొక్కడే దేహమిది ప్రకృతి
 నిక్కముగ ఛాయాస్వరూపము
 లెక్కలేనిది చీనితీరును
 దక్కి శ్రీయా ఫైలీగురుని
 పదకమలములకు
 మ్రొక్కి ఉంరాల్పకవి గతిని
 చుక్కలిలపై రాలినను భువి
 ప్రక్కలై నను మానకేనను
 ముక్క తెలిసేదాక సాధన
 చక్కగా గావింప కుండిన ||తుది||

హ ర తి

హరతి జయజయ హరతి
 శ్రీ గురు దేవ ||హ||
 గైకొనుము స్వామి

1

నీరాజనములు నీ | పేరు పేరునఁ గూర్చి
ఆరాధించుచు భక్తి | నర్పించు కర్పూర ||హా||

2

పరమభక్తులు జాన | భరిత సాధ్వీమణులు
కరములు మోడ్చి యీ | విరి వల్లెరముననిచ్చు ||హా||

3

వరతత్వ తేజమున | వరములు మాకిచ్చి
యరయు మమరలిపాను | నరసి నట్టుల నిదిగో ||హా||

వి రా శ

1

ఎవ్వరికి లోకమందు
ఎప్పటికి ఏమిగలదా
ఎవ్వరికి ఏమియెఱుక
ఎఱుకఁ జేప్పేవారు కలర -
ఎఱుకఁ జెప్పేవారు కలర -
మఱుగు విప్పేవారు కలర ||ఎవ్వ||

2

ఏమికర్మఁ జేసినాను
ఈశ్వరునిలో నున్న నేను
భూమిపై ని బుట్టి మాయను
బురదలోను పొర్లి పోవ ||ఎవ్వ||

3

ఎందుకు ఈ నగునిజస్మ
ఎందుకు ఈ నరునికర్మ

ముందుకు వీసఱక మున్నదా
ముప్పగడిచే దాఱ నిజమా ||ఎవ్వ||

4

పూవు నై తె కొన్నినాళ్లు
తావి విటిసి సాగసుమిటి
భావ వీధుల సంచరించి
బట్టియుందును హరినిగాని ||ఎవ్వ||

5

రాయినై తే రప్పనై తే
కాయనై తే కసరునై తే
వయువాయము చేతనో నే
నా యనంతుని బట్టియుందును ||ఎవ్వ||

6

మంచి చేసిన పనికిరాదు
మంచి వదలిన పనికిరాదు
మంచి చెడ్డల ఫలములను నా
సింఱ కుండ నుండలేము ||ఎవ్వ||

7

పాలుపోసి పెంచుచున్న
వారె కీడు కోరవచ్చు
కాలమందె మేలు లేదు
మేలుజేసి యెడ్వనేల ||ఎవ్వ||

8

ఒరుల కవకృతి నేయకున్న
ఒరుల ధనములు ముట్టకున్న

నరులు బాధలు పెట్టుదురు పు
ష్కరుడు నలుని పెట్టినట్లు ||ఎవ్వ||

9

ఆకసమునఁ దిరుగుచున్న
లోకమునకు మిత్రులై న
రాక చంద్రుని సూర్యుని యా
రాహు కేతులు మ్రొంగుచుండ్రు ||ఎవ్వ||

10

రాముడు రారాజె గాని
రావణునితో రట్టుదగిలి
భామను విడనాడి యెన్నో
బాములను బడి బ్రతుకవలసె ||ఎవ్వ||

11

నేను దేవుం డన్ననాఁడె
మానునూరు* ని ఉరినిదీసిరి
మేనులో దేవుండు లేడ
నేను దేవున కస్య మగుదునా ||ఎవ్వ||

12

సార్థవాహులు అవుడె గమ్య
స్థానమునకుఁ జేరుచుండిరి
ఆర్థవాదమందు నేను ని
రర్థకముగ వెనుకఁ బడితిని ||ఎవ్వ||

13

కలిమి యెల్ల కాల ముండి
కాలమునకు పనికిరాదు

తెలిసి ఉమరాలిషా కవి

తెలియఁ జెప్పెను తెలిసికొనుఁడీ ||ఎవ్వ||

జీ వు ని క థ న ము

జీవుని కథనము జెప్పెద వినుము

ఈ విశ్వమును జేరఁగ వచ్చిన త్రోవ ||జీ||

1

ఆ విరాట్టునుండి ఆనాఁడు తెగిపోయి

ఆవిర్భవించి మర్త్యాకార మందఁగ

చావు పుట్టుక లనెడు ద్వైధీ

భావములఁ బడి జడుని కై వడి

కేవలాజ్ఞానాంధకారమె

తావలంబగు తనువు తానను ||జీ||

2

ఈ పంచభూతాల నిమిడిన విషయాల

ప్రావుజేరి ప్రపంచములోపల

ఆపద లనుభవింపగను జన్మించి స

ద్రూపము చెడి యేదో రూపము గై కొని

కాపురము జేయుచును సతి నుత

రూప తాపత్రయములను బడి

ఆ పరబ్రహ్మస్వరూప మ

హా పదార్థము మఱచి తిరిగెడు ||జీ||

3

శారీరకపు సౌరు కారణమగు తీరు

కోరి పుత్ర దారేషణావస్థల

మీరంగలేక సంసార ఘోర పారా
 వార మీదు దారి నేరక గాఢాంధ
 కార మగు ప్రారబ్ధకర్మా
 గారమున జడుఁ డగుచు తొంబది
 యాఱు చక్రము లున్న తనువును
 ఈ రథంబును నడుపుచున్న ॥జీ॥

4

రేలని పగలని కాలచక్రములోని
 క్షిలు తెలియలే కార్తిపాలై కల
 కాలము విషయసౌఖ్యాళి నోలలాడి
 యీ లోకమే నిజమం
 చాలోచించి యెపుడో
 కూలి యీ తిరుగలిని బోలెడు
 కాలనిహతిని బూడిదై తుద
 సూళిధూసరములను గలిసి వి
 శాల విశ్వము విడిచిపోయే ॥జీ॥

5

మాయయు ఆ ప్రతి ఛాయయు గల యుపా
 దేయమైన యీ కాయమే యీ యవి
 ద్యాయుత మగు దేహవగణ విక్షేప
 మై యొప్పు; కూటస్థమై యున్న పరమాత్మ
 కీ యుపాధియు నింద్రియంబులు
 నీ రజస్సత్వాది గుణములు
 నే యవస్థల నంట కిది జల
 తోయజంబుల తీరు దనరు ॥జీ॥

6

అణురూపముగ మారి జనని గర్భముఁజేరి
 జననమొంది బాలేందు బింబాకృతి
 దినదినము పెరిగి జీవన నాట్యరంగమున
 జని కాలుమోపి నర్తనము జేయుచు స్వీయ
 ఘన మహాచరితంబు బాడుచు
 వినుచు నీ మూన్నాళ్ళ బ్రతుకును
 గనుచు నిది తనదనుచు తుది కల
 గను విధంబున విడిచి నడిచే ||జీ||

7

ఈ కర్మవాంఛల చీకాకువడి చాల
 శోక మోహ భయైకమా నూహల
 ఆకాశమునకు భూలోకంబునకు త్రాళ్ళ
 తో కట్టి యూగంగ ప్రాకి ప్రాకి యెప్పుడో
 ఈ కళేబర మిచట విడచియు
 నాకమున కేకాకియై యా
 భీకరములగు పథములను బడి
 పోక మునుపే తెలిసికొనుటకు ||జీ||

8

ఆఱాఱు తత్వాల మీతీన మోంకారా
 కారమైన యాకార మె జీవుఁడు
 ఆరూఢి సుషుమ్నాదారి నివ్వరిముల్లు
 తీరు మెఱయుచు హరిని జేరు ధారణయందు
 ఆ రహస్యము తెలిసి ఉమ
 ధాలిషాకవి వలెను సాధకు

డాటి తేటి వివాద మణచియు
నూరకొను నానందమందుచు ||జీ||

(శ్రీవాణీశా అనువరుస)

1

ఓ కారుణ్యా గణ్యా శరణ్య
వ్రపుణ్య ||శ్రీకా||
లోకపందిత హిత | శ్రీకరా శ్రీత
లోకపాలకా మమ్ము కా | పాడుమి కా భయ నార కా ||ఓ||

2

పాప తాపములుడువ | నావదలను బాప
రూపమెత్తువాడా | దీపించు ప్రోడా
కాపాడు తేడా | మాపాలి లేడా

3

నూర్యచంద్రుల వల్ల | శోభిల్లడి వెల్ల
కార్యములను నీ వై | శ్వర్యముల తావై
ఆర్య గుణఖనివై | ఉమాళిష నుతివై

అ న్వే ష ణ ము

1

ఎఱుగుట యెట్టులా
హరి నెఱుగుట యెట్టులా
తెఱ విదె యని మఱుగూ
నెరపై మెరపై యిరులను బాపెడు హరి || నెఱు ||

2

దురిత భవంబులు | దురిమియు మాయా

వరణ మెల్ల ద్రోసి నీ | చరణాబ్జ

యుగంబుల మోసి

శిరమిడి జోహారులు జేసి

అటువది నాలుగు నిద్యలు వచ్చిన

తరిగని రాజ్యములెన్నో యున్న

తెరికావల నున్న నిన్ను జూడన్

తరమాయని యటచెద రహహా ||యెఱు||

3

చిల్లర పూజలుసేయ నా

యుల్ల మొల్ల దేమో దేవా రా

జిల్లె దీవు జగమివయై

యెల్లలోకములను బ్రోవ

తల్లివగుచు తండ్రివగుచు

కంటికి తెప్పవోలె

నెల్ల వేళ నెంతో చల్లగఁ బ్రోచెదు

వెల్లడవక పసిపిల్లలట్లు మమ్ము

జూచె దై నను ||ఎఱు||

4

జపములు తపములు నుపవాసంబులు

అపరిమితముగా నలిపి ని

ష్క-వటంబుగ నిన్నెద నిలిపి

యెవుడును లక్ష్యాగ్రము కలిపి

విపుల భవస్మహనీయ మహాకృతి

విపరీతోన్నతి విశ్వమయంబును

నెపమున సచరాచరములలో నీ
కృపకయి దోసిలునొగ్గుచు వేడిన ||ఎఱు||

5

ఆపద లందున నడ్డ చేయిడి
లేవువాడ వీవె నీ
రూ పిది యని తెలిసెడు తావే
తోపదు నీ వీధర లేవే
తాపత్రయములఁ బడి చెడిపోయే
కావురుషావళి నైనను గాచెడి
భూపతి వని పొగడెద రందరు
పాపహరణ పరమపురుషుని ||ఎఱు||

6

ఎందఱి నో కనుఁగొంటి, నా
ముందుదారిఁ గోరిస్వామి, వా
రంద రేవొ వచియించి నా
రంకు గానఁబడ వదేమి
ఇందుగలవ అందులేవ
అందరు నీవకావ
సందియంబు లాత్మన్
జెందక నిన్నెడలోనఁ జూచి యా
నంద మొందు ఉమ్మరాలిషా వలె ||ఎఱు||

♦ ♦ ♦

(ప క తా శ ము)

మానవ జీవిత మేతీరు మారునా
గానరా దెవ్వారికి

ఆనంద మొప్పురు । అతిశయముల మీరు

ఏనాఁడొ వడిపోవును ॥మాన॥

ఆనాఁడు దుఃఖాల మేఘాలు వర్షించు

మానస మను బీళ్లు । మునిగి నీరయిపోవు ॥మాన॥

ఏలాటి చిత్రాలు । కాలగర్భమునందు

గ్రాలి రానున్నవో - ॥మాన॥

ఫాల ఫలకమందు వ్రాలు జరిగి తీరు

ఏలాటి యత్నాలు నేలవైపోవు ॥మాన॥

తెలివితేటలు నున్న కలిమి పోయెడునాఁడు

గవ్వకు మారవుగాగుడ్డి, గవ్వకు మారవుగా॥మాన॥

ఖలుఁ డని యనిపించు । తులువా యని తిట్టించు

ఇలువెళ్ళఁగొట్టించు । కలవంటి దీబ్రతుకు ॥మాన॥

ఇవిగొ పూవులు స్వామి

ఇవిగొ లాజలు స్వామి

ఇవిగొ పూజలు స్వామి

ఇవి గై కోన వదేమి

నా సామి

నా లేమి

నే నేమి

ఈయగలను-నీకు

ఇయ్యగా గలను-

మనసునే

వేలు భక్తులు నీకు

వేలు పూజలు నీకు

వేలు మ్రొక్కలు నీకు
 నీలోన నే నొక్క
 నెరసూ నైన కాను.

వ చ్చి వచ్చే దా క

1

వచ్చి వచ్చేదాక
 వచ్చి వాయెత్తి పిలిచావు
 వచ్చి వాకొట్టి వేపావు
 వచ్చి వాపోయి తిరిగావు
 వస్తే చూపిందేమి
 వస్తే చెప్పిందేమి
 ఒక మాటలో దైన
 ఊసు చెప్పాన
 ఒక పాటలో దైన
 మరుగు విప్పావ.

2

వెలగొన్న ముత్యాలు
 తలఁబాలు బోసి శే
 అలకా పురాలన్ని
 అగపర్తు నన్నావు
 ఊర్వలోకాలన్ని
 వెలిబుత్తు నన్నావు

3

పాటేటి యేటిలో
 పారాణి అగపడితె

ఆ రూప మెవరిదో
అడిగిచెప్పావ; మాకా
అడుగు చూపావ; మా
నుడులు విన్నావ.

4

గంగ పొంగే చోట
సింగారు ఆ తల్లి
నింగి మెఱసేలాగ
తొంగి చూచాను—

ఆ చూచే—

త్రోవ చెప్పావ— ఆ
క్రేవ తొక్కావ—

5

ఆ వెండి కొండపై
ఆ స్వర్గ మగవడితె
దేవతా కలశాల
తే నిచ్చినావ! ఆ
దేవతా గానాల
విన నిచ్చినావ. స్వామి!

6

ఆ పర్వతాలలో
ఆ పరంజ్యోతిలో
రూపించు నీ రూపు
చూపవచ్చావ—అది
చూడ నిచ్చావ—ఆ సాంత
మది—చూడ నిచ్చావ.

7

మంచు కొండలెక్కి
 నిం-చోని చూచి పా
 వంచాల పాతాళమునకు
 పోయావు; మా
 కథలె విడిచావు.

8

బాట పొడవున వన
 స్పతులు వస్తూవుంటె
 మాటలాడే విధము
 మాకు చెప్పావ-మా
 మనసు నిలిపావ.

9

చీకట్ల చదలేటి
 వాకళ్ళ తలుపులు
 నాకవాసులు తీసి
 మాకేసి చూచితె.

ఆ కబురు

మాకు చెప్పావ-మా
 మాట తలచావ.

10

ఆ చిత్ర చిత్రాలు
 ఆ చెంచు గూడాలు
 ఆ చాటు మాటులు
 చూడ నిచ్చావ-
 అడగ నిచ్చావ.

11

రాగాల వీధుల్లో
నాగ స్వరాలలో
మూగవాళ్ళుగ పెట్టి
లాగి వేశావె-మ
మ్మగ నిచ్చావె-నిమిష
మాగ నిచ్చావె-

12

కురుపాండు యుద్ధాల
క్రొన్నెత్తు టేరుల
చెరువులను నిర్మించి
చెప్పి గీతాలు-ఆడి
తప్పి పోయావు-

13

కడలి కెరటాలెక్కి
సుడులలో పడవై చి
నడిదారి హరిచేరి
అర్ధించినాము నిన్ను
దర్శించినాము.

14

ఈ జీవ యాత్రలో
నే జేయు యాత్రల
పూజించు నా స్వామి
ఆలీషా పొమ్మన్నరాడా.

1

నిను గనుగొన నా మనము తపించె నన్

గనుగొన వపార కరుణా భరణా ||నిను||

2

అన్నియు వీవని అర్పణ జేసితి

నన్నెడ బాయుట న్యాయమాస్వామి ||నిను||

3

నీలో నే నొక నెరసును కానో

ఆలోచింపుము ఐక్యముజెంద ||నిను||

4

నావా రెవ్వరు నీవేకావా

ఆవలగల నాతావే నీవని ||నిను||

5

హృదయము వీణాకృతి కృతిపాడుచు

అదె నినుబిలుచు నుంరాల్సేవావలె ||నిను||

తొ ట్టి పా ట

1

శ్రీమీర వరము లిడఁగా

భక్తు లదె ముకుళితాంజలి వేడఁగా

ఆ మహాస్వామి కలికి

అవతార మెత్త సంకల్పించెను ||శ్రీ||

2

స్వర్గీయ దివిజ కోటి
నిగ్గమన విధము లేర్పడఁజెప్పెను;
భర్గు లింద్రుడు లవుడు
అర్చి రాయాదేశ రా రాజులై ||శ్రీ||

3

కల్ప వృక్షపు వంక్షులు
కనక కామధేనుల మందలు
వేల్పు వైజ్ఞానికులుగా
రే కెత్త దిశలకై । సాయించిరి ||శ్రీ||

4

అమృత వాహిని కురియుగా
సమకట్టె మెరపుమెరసిన తీరుగా
తమసులిల దిగజాతెను
వినుల వాఃపూరముల్ విరజిమ్మెను ||శ్రీ||

5

గగనాల ఘంట మ్రోగె
నిగమాల నుడులుమాఝ్రోయించెను
యుగయుగాంతర సంధిగాఁ
దగుననుచు ప్రజలు నాకర్ణించిరి ||శ్రీ||

6

అకాస యానములను
అంబుధుల గర్భాల భేదించియు
రాకాశశాంకుఁ డనఁగా
లోకాన బాలుఁడై జన్మించెను ||శ్రీ||

7

ఈవిడ్డ జై వాత్సకుండు
 ఈబుడుత లోకాలనేలు ప్రభుడు
 ఈబాల శశిబింబమా
 మాపాలి పెన్నిధిగ రూపించెను ||శ్రీ||

8

నూర్యచంద్రులు నేత్రముల్
 ఫాలంబు గుజ్జండలము చూడగా
 శౌర్యంబు సాంపారగా
 నవ్వువెన్నెల నవ్వి నవ్విం చెను ||శ్రీ||

9

దృష్టేపటికి తగులును
 దుష్టసంహార కరుడుగఁ బుట్టెను
 అష్టకాంతల తోడను
 ఆవిర్భవించె హరి అనతారమై ||శ్రీ||

10

నాదాతి బిందాతియూ
 కళాతి ప్రణవాతి ఆదిత్యలూ
 ఆదిశాదరీలు
 నాగకన్యలు లాలియని పాడిరి ||శ్రీ||

11

ఈరేడులోకములకు
 ఈరేడు సిరులు గురియును నేటగా
 ఆరామలెల్ల తోడై
 గారాబుపట్టి తొట్టిని బెట్టిరి ||శ్రీ||

12

జయహారతుల నిచ్చియు
పశ్యాల ఫలహారములు పంచుచూ
నయగాన కళలు చెలఁగా
హైహయలుపాడి అభివర్ణించిరి ||శ్రీ||

13

పాడిపంటలు పండునింకా
పాలేరు లేరులై ఏపారగా
తోడునీడై ధర్మము
కాపాడు మాకాతఁ డాదర్శమై ||శ్రీ||

14

నిత్యకళ్యాణ మింటా
పచ్చతోరణలు వ్రేలుచు నుండఁగా
సత్యదేవత లెల్లరు
ఆశీర్వాదింపగా నిదెవచ్చిరి ||శ్రీ||

15

ముత్యాల ముగ్గుబెట్టి
రంగవల్లికల వేడుక నింపుచు
నృత్యాలుసేయు చెలులు
వినుతించు కృతులు సత్కృతులారగా ||శ్రీ||

16

బ్రహ్మాండ మనెడు తొట్టి
వేదాలు పగ్గాలుగా కట్టిరి
బ్రహ్మాది దేవతలును
వట్టి ఊపిరి నింగికంపింపగా ||శ్రీ||

17

పవనుండు వీవదొడఁగె
 అగ్ని ముకుళితహస్తండ్లై యుండఁగా
 సవనాలు పూని గురిసె
 వసువు లందఱువచ్చి పూజించిరి ||శ్రీ||

18

మంగళంబులు మ్రోయఁగా
 తూర్వముల్ కై వారములు సేయఁగా
 రంగారు సేవర్వము
 ఉంఠాలిషాకవి వినుతించెను ||శ్రీ||

సు ర ట రా గ ము ఆ ది తా ల ము

కోరివినమ తత్వచరితము జేరి
 నిజధర్మమిది మదిని మీరి
 పారమార్థిక చ్యుతుఁడుశరీరి
 మాయతోఁ బ్రపంచము జేరి
 సారహీన సంస్కృతిలోన జారి
 ప్రకృతిలోఁబడి వైరి
 వారములకుఁ జిక్కి నరుండై
 బారపుత్రులో యనుచు మూర్ఖండ్లై వారి
 హితమరయుచు పరము కరిగెడు
 బాశేమి నారయక యవిద్యను ||కోరి||

* ఇది అధ్యాత్మ రామాయణములో “చేరి వినవె శౌరిచరితము గౌరి” అను పద్యము.

2

మట్టి వంటి తనువు

స్థిరమని

పట్టి ప్రేమ విడవు - దీని

గుట్టు తెలియలేవు - దేహము

పట్టిరోగముల నెలవు - ఇది

పుట్టిమెలవు రీతి దోచిపోవును

ఇట్టైమాయమగుచు నొక్కత్రుటియే

పట్టదు నిక్కము నిజరూప మెఱుగలే

నట్టినరుఁ డధోగతిని బడి వి

రాట్టయిన యాత్మను వివిధగతి

గిట్ట భవసముద్రమున నిడి

మట్టయిచని తిరిగి మర్త్యుడై

పుట్టును యథాస్థితి నింద్రియముల

తట్టు జేరుతన్ను తానెవండను యోగదీక్ష

నెట్టు యార్థిక విషయవిరతి

మెట్టి స్వప్రకాశ భ్రష్టుడౌ తుద

ముట్టన్ జనఁడు జీవుడ హరియయి ॥౯౦॥

3

కాల వశముచేతి, కర్మ

కలాప భీతచేతనుడవై,

తేలలేక, పాతకాంబుధి

గూలి పోయితివి, ప్రేతవై

తేలి తొంటి జన్మములను గని,

బేలవై విచారపడి కడచి, యీ

లీల నిజసదనము జని గురునిగని

కీలతింగి చూపుదెలిసి గుణ మి
 ధ్యాలాలసత్వ మణచి శమదమ
 కీలాన్వితుడ వగుదు, వందే
 ఘాలాగ్రంబున వేణునాద
 మాలాపనంబుసేయు చక్రి, య
 నాలోచిత మనస్కు లీరహస్యము
 ఆలోకనేసేయ రిదెతపసు
 మాలికలను ద్రిప్పకొనిన మనసు
 మాలిన్య మరుగ దెప్పడిదె తెటపు ॥కో॥

4

మంద బుద్ధిగాక
 ఇంద్రియ
 బంధములను జొరక

మోహ

స్పందితుండు నగుచు చెడక
 డిందివిషయ విహ్వలుండు గాక
 అందరాని యమనస్కపదము మొద
 లంది తృప్తిబొంది తానుతానై
 యిందునాదు నొక్కరీతి వెలిగి బ్రహ్మ
 నంద వదలిగతి చిత్తుకాశుడ వి
 సిందాత్మకుండు పూర్ణుడగుణుండు
 వందితుండు సగమనుతుండు న
 సందానేక ఋషుల పోలిక
 నంది జడత బాసియుండు న
 మంద దివ్యసుఖము జెందు జన్మల
 నందబోడు యధేచ్ఛగాఁ దిరుగు

సందియంబు లేదు ముక్తి విధమిల
కుందకను కృతార్థుడై చనుము ||కో||

5

అనియందు నీవె

ఆ య

నాది యందు నీవె

యిటుపై

యాదిమధ్య లయుడు నీవె.
నాదమై యనంత మహిమా
పాదుడై తనువు గలిగిన పోయిన
బాధితుండు గాక శిధిలఘోరవ్ర
మాదమౌ యవస్థలుడిగి జ్ఞానో
పాధికుడ వగుచు స్వప్రకాశమతి
మోదావహము నైన తన్మయ
సాధకమున నగుపడెడు పద
చ్ఛేదం బైన ప్రతిపదార్థ మ
భేదబుద్ధి తానుగాగ వి
వాదమణచి యంతరాత్మ “సోహం”
పాదద్వయము జపముసేయ కృత
సాధకుండు జ్ఞానమూర్తి యెచ్చట
పాదముంచు నచ్చట స్వరాజ్యమగు ||కో||

6

పంచభూతి మయుడు

ఈశ్వరుఁ

డంచు తెలియు నరుడు

తానదె

యంచు చెప్పగలడు

తనుతాఁ

గాంచి యేముఱియు నతఁడు వీ

క్షించు నీమహా యజాండ భాండము

మంచుబిందువో యన పరి

కించు, సమంచితమగు చరాచరము లెద న

ర్ధించి, మేఘములలోన మెఱసి ప

ర్షించి, నదీసలిలమై పర

తెంచి, కుసుమ సౌరభముల

పొంచి, ఉండు కోటిలోపల న

టుంచి, రవియై రవికంటెను

మించి, యొక్క అణువై భువి కవత

రించి, కోకిలంబునయి వనముల ధ్వ

నించ, పాటపాడి తానె సకల మ

టంచు, నెంచు విశ్వరూపముగ ॥కో॥

7

ఈ రహస్య మింను

దెలిసిన

వారె యోగు లందు

ముఖ్యులు

ధీరు లిందు నందు

తెలుపంగ

గోరుచుందు రందందు

ఈ

దారి నెనసి నితరులు తరింపంగను సాం

పారఁ దలచి దివ్వెదివ్వెను ముట్టి

దారుణమైన తమ సుప్రకాశమైన
 తీరున పసిత్తుడు హరి ప్రణవా
 కారుడైన ఆ ఘైలలీగురుం
 డీ రాదాంత మంత ఉమ ర
 లీషాకవి కొసంగె భక్తై
 కారంభ విదూరులకును సం
 సారాన్ని నిమగ్నులకుఁ దెలియ
 నేర దిది, యమేయ దివ్య
 స్ఫారం బైన సువి
 చార మతీంద్రియోరుసం
 స్కార చారువేదాంత తత్వార్థ వి
 ద్యారాజ పదము బొందు మట॥కొరి॥

ప్రబోధము

పైన అకాశంబును క్రింద నేలయుగల యీ పంచభూతాత్మిక మహా ప్రపంచమునందు చీకటిచే కప్పబడి మాయా మయాత్మకమైన మహా తమోవారాశిని శరవేగముగా కొట్టుకొనిపోవు కాలవాహినికి గురియై ఏదో అనంతా గాధమైన నిమ్నసోపానములకు దిగిపోవుచున్న యీ భయంకరమగు జీవిత సర్వస్వమునందు మానవుడు జడుడై సంక్షుభిత మనస్కుడై తేల్చుకొనలేని ప్రకృతి బంధములకుఁ జిక్కి పుడకు గడ్డిపరకకైన కొరకాక కామాదుల కాశ్రయమై అహంకార మమకారములకు నిలయమై విషయాల కాణాచియై పూరింపరాని తృప్తిచే తలఁబడి వగలూలి కరగి నీరై పోవుచున్నాఁడు. మట్టె యెగిరి పోవుచున్నాఁడు. అయ్యో! ఇదియేనా మానవుని పర్యవసానము? కాదు, అస్థిమాంసవసావికారమైన మానవుడు మృత్తికారేణు సముదాయమున ప్రోగుపడిన సజీతన సనాతనాధిక దివ్యవ్యక్తి శబ్ద స్పర్శ రూప రసగంధాత్మకంబగు పంచీకరణములమధ్య మహాతేజో విరాజిత ములై విలసిల్లు మేఘాలలోని మెఱపులవలె ప్రదీప్తి గాంచుచున్నను, అవరణ విశ్లేపాత్మకమైన జడప్రకృతి కాస్పదమగు అవిద్యచే ప్రచ్ఛన్నమై, ప్రభిన్నస్వరూప నిష్పత్తిగాంచి కించిదజ్ఞత్వాది గుణవిశిష్టమై వాసనావేశితమై, నానావిధ కర్మకలాపాలాప మలీమసత్వమును జెందుచున్నది.

ఇది మాటలచే, యుక్తులచే, మదములచే, వేషభూషణచే నదలునదిగాదు. అచంచల మగు మహాతపోదీక్షాదక్షమైన జ్ఞానశక్తి సాధనసంపత్తి అధ్యాత్మికయోగ విద్యానిమానారూఢమగు తేజస్సు

నిర్వికల్పమగు నిష్ఠా నిమిలిత లోచనాంతర్గత సుషుమ్న మార్గమహాత్మర జాజ్వల్యమాన మానిత ప్రభాపటలము ఏకాగ్రత, పవిత్రతర శౌచకీలాచారా వికార సుస్థిర సముపాసనోపాసిత నూన్మతప్రతమం దలి లక్ష్మ్యము లభ్యంతావశ్యకములు. ఇవి లేక మెట్టవేదాంతములు రౌరవాది నరకానలములకు దారితీసి మాడ్చి, బూడిద గావించును. అధోగతి ముట్టించును. ప్రజలయెదుట మాయగాని పరాత్పూనియెదుట కాదు. కూటికై కోటివిద్యలున్నను, బ్రహ్మవిద్య పవిత్ర ప్రవర్తనముపై వునాదులుపెట్టి ఉన్నది. ఆ నిగూఢసత్యము తెలిసి, తెలివి తెచ్చుకొని జితేంద్రియుడవై, అవాఙ్మానసగోచరమైన ఈశ్వరసాక్షాత్కారముకైన అట్టులు చావుము. నేలబడినను, తిటిగి యత్నించి ప్రాణి, పడరాని కష్టములనడి పడయఁగోరుము. అప్పుడే నీ కర్మబంధము తెగును. నీ జీవ రహస్యము తెలియవచ్చును. నీ మరుగు గోచర మగును. నీవు తెర కావల నున్నావు. నీ మాయతెర ఎత్తినఁగాని, నీలోని నిజము నీకు తెలియదు. తెలియని అంశములను తెలిసినవాని వలె తెంపరివై తెగవాగుచున్నావు. పెద్ద ఆర్భటములు చేయుచున్నావు. ముక్తకంఠముతో దశదిశాంతములు మాఘ్రోయునట్లు గర్జించుచున్నావు. అయ్యో! నీ ర క్తనాళములు బ్రద్ధలైపోయినవి. నీ జీవనపుటోలములు వసివాడిపోయినవి. నీ ప్రాణములు సామ్యస్థిలి నవి. నీవు లోలోపల కుమిలిపోవుచున్నావు. మొత్తుకొనుచున్నావు. నీకు పశ్చాత్తాపము రాలేదు, భీతి జనింపలేదు. కాని నీవాకవీరునివలె రక్తసిక్తావలేపనమైన బ్రతుకలో పడి, వెద్రెవెద్రె వేదాంతము వట్టికుండ వలె పాడుచున్నావు; ఆడుచున్నావు. నీ అవజ్ఞత నీవు గ్రహింపలేక పోవుచున్నావు. నీకు నీ నిజము తెలియదు. నీవు అజ్ఞానాంధకారమున నీ ఆత్మను సశింపఁజేసికొన్నావు. నీవిక లేవు, లేవు. ఓ పాపరుడా! లెమ్ము-మేలుకొనుము. నీవు నీవైన చోటు వెదకుము. నీవమృత త్వమును పొందుమార్గ మూహింపుము. లేవు మహాగాధజనకమైన

మృతి నీ ముంగర లంగరువేసి నిన్నాచికొని వాయు వేగమున గొనిపోన
 సనుకట్టియున్నది. ఆ రంగము గడచు నుపాయ మాలోచింపుము. నీవు
 అసలు శూన్యము-నీశూన్యములో నీవు సద్రూపావత్తిని సంపాదింపుము
 అదే అమృతము. అదే మోక్షము, అదే నీవు-అదే దారి. అదే మా
 ప్రబోధము. అదే గమ్యస్థానము. అదే సార్వజనీనమైన నిర్వాణము-
 అదే శాంతి, ఓమ్ శాంతి-శాంతి-శాంతి.

ధ్యానము

ఈ భూమి ఆ సూర్యుడు నక్షత్రాది మహాపదార్థములన్నియు
 తపస్సు చేయుచున్నవి. అవి మీరు విన్న వినిబడును. ఈ సంగతి
 వేదము ఖురానుకూడ చెప్పినది. గొప్ప గొప్ప మానసిక శక్తు లపే
 క్షించువారు నెత్తి నేల మోపి తపస్సు చేయుదురు. అనగా భూమి
 లోని విద్యుచ్ఛక్తి తనలో నొప్పి అనగా అనాహుతచక్ర మాకర్షించు
 నని భావము.

ప్రార్థన

గీ. జ్ఞాన మజ్ఞానములమధ్య † గ్రాలునన్ను
 అన్నపానాలకై యంగ † లార్చు నన్ను
 బహుళ తాపత్రయంబుల † బడయునన్ను
 దుఃఖ చితికిం ధనంబునై † దొరలు నన్ను
 ఎటులఁ గాచెదొ నీలోన † నెటులఁ జేర్చి
 కొందువో దేవ నేను నీ † యందె భార
 మాని యర్థించుచుందు రే † యం బగళ్లు
 నిన్న వీక్షించుచుందునే † తెన్నుకన్ను

మలిపి చూచిన నీరూపె ♦ తెలియుచుండు
నిలిచి కాంచిన నీ కాంతి ♦ వెలుగుచుండు
పిలిచిచూచిన నీ పేరె ♦ పలుకుచుండు
నీవె సకలంబు నీయందె ♦ నేను గలను.

....

వెడలఁజాలని పాతాళ ♦ వీధులందు
చేర నేరని యాకాశ ♦ సీమలందు
ప్రాకనోపని జలధిగ ♦ ర్భములయందు
నీవె యున్నావు నాయందు ♦ నీవు లేవె.

....

సాంధ్యరాగంబులందు ♦ మస్సుల దు
కిసలయంబుల నెఱ్ఱి ♦ ప్రళయములను
సానువులఁ బాఠెడు నదీ ♦ సలిలమందు
తగుచు నాగుండెలోని ర ♦ క్తమును పిండి
పూత పూసితివా లేద ♦ పుడమి నన్న
బెట్టు కష్టాల నేలెక్కఁ బెట్టు నెడల
ఏది నిశాంతి నీ ధ్యాన ♦ మే సమాధి
ఏది యవధి నీపూజె య ♦ భీష్మసిద్ధి
వేరు గత్యంతరము లేదు ♦ వెదుకరాదు—

... ..

శాంతి గీతాలు పాడు శ ♦ కుంతలములు
ప్రకృతి సతి రిక్కలను తలఁ ♦ బ్రాలు జల్లు
నగములొగిలేచి నీ మహాన ♦ న్నకీకి మ్రొక్క
ఎల్లలోకాంబు నీ యిందు ♦ లేను నీరు
పాదసేవకు నైనను ♦ పనికి రానె.

నెఱచి కాపాడుమనుట క ధి క్కటకురా నె
 చూడుమీ నన్ననుటకు నో ధి చుకొన లేదే
 రమ్మ నాలో వసింపు మా ధి లస్యమేల
 రమ్మ నా యెట్టయెదుట కూ ధి హ్యమ్మ తేల
 తే పనునది లేనేలేదు ధి లేదుతండ్రి.

ఇట్లు నానావిధముల నీశ్వరు నుద్దేశించి ధ్యానించవలయును. ఆ ధ్యానములోఁ గరగి నీరై నట్లు లూహించవలయును. అందే యుప దేశమంత్రము పఠించవలయును.

నిద్రించునప్పుడీ ధ్యానము తన శ్వాస కప్పగించి యుదే చేయు చున్నదనుకొనవలయును.

ఇట్టి సాధనము కర్మవాసనాసహితమైన పాపపంజీలమును సర్వా త్మనా తుడిచివేయును. బురదనీళ్ళ నిండుబగింజ విఱిచివై చినట్లు మంత్ర మెల్ల దోషములను హరించును. మంత్ర మన నీశ్వరరూపనిష్పత్తినిఁ దెలుపు బీజాక్షరములు. అవి యుప దేశ మంత్రమున విశేషముగ గలవు.

ధ ర్మ ము

సూర్యుఁడు చంద్రుఁడు భూమి నక్షత్రములు సముద్రము మున్నగు చరాచరములు మన యుప దేశమంత్రమునే జపించుచున్నారు. వారును మీవలెనే తరించుటకు తపస్సు చేయుచున్నారు ఆ తపస్సు మీ తపస్సులో వినఁగలరు.

ఉప దేశ మంత్రముయొక్క అర్థము “జ్యోతిస్వరూపమైన నీశ్వరు నెట్టయెదుట నాత్మాకృతి సాక్షాత్కరించుట కాహూయమానము” అంతర్లీనమైన సంకల్పమని యెఱుఁగవలయును.

దీక్ష

ఈ దీక్షకే సాధనమనిపేరు ఈ సాధనవాచామగోచరమైన యీశ్వరుఁడు వాని సృష్టియొక్క రహస్యమును నినుపపెట్టెకుఁ దాళము

వంటిది అట్టి తాళముతో నిప్పుక గొడ్డళ్ళతోఁ గొట్టినట్లు కబుర్లు ధ్వనులకేగాని క్రియల కక్కరకు రావు.

ఇట్టి యీ సాధనలో సంపూర్ణస్థాన మలంకరించినవారు శ్రీమహా మ్మద్ రసూల్ పవ క్త. పూర్వము శ్రీకృష్ణులు మహమ్మద్ వారు “మేరాజ్” అనుపేరను శ్రీకృష్ణులు విభూతియోగమును (భగవద్గీత లలో పదియవ అధ్యాయము) పేరను తమతమ సాధనలను విశదీకరిం చిరి. ఇవే సాధనతత్వములోని పరమ నిగూఢములగు సూచనములు కాని సూత్రభాష్యమువంటి మహాతత్వగ్రంథము రచించిన శంకర స్వామి కూడ విభూతియోగమన నేమో గ్రహించలేకపోయెను. కాని రామ తీర్థుని నిర్యాణము అనఁగా నాతఁడు దేవుఁడని భూమిని వాయువును అగ్నిని ఆకాశమును అహస్సును ఉపస్సులు కాంగలించుకొనఁబోవు చుండెడివాఁడు తుదకు ఆపస్సులపై ప్రేమ పట్టలేక కాగలించుకొన బోయి గంగలోఁబడి చనిపోయెను దీనినిఁబట్టి యాతఁ డొకంత యెఱు గునేమో యని తోచెడిని, గీతలలోని అసలున్న మగ్ధమే విభూతి యోగము తక్కినవి వట్టితుక్కు ఏమందురా శ్రీకృష్ణుఁ డదే సాధన చేసిచేసి అనఁగా ప్రపంచములోని ఘనాఘన పదార్థములు నేనేయని సాధన చేసిచేసి మహాఘనుడై అర్జునునకుఁ విశ్వరూప సందర్శనమును పేర త్రిలోకములు జూపగలిగెను. ఇది గీతలలో 11వ అధ్యాయము విభూతి 10వ అధ్యాయము అనఁగ ఒకటి సాధన (Practice) రెండ వది (Display) ప్రదర్శనముకావున విభూతియోగము శ్రీకృష్ణుని మహాత్మ్య విశేషములే కావు. సాధన విశేషములు అదేదారి యిది యెవరును ఎఱుంగఁజాలకున్నారు. కాని మహమ్మదువారి “మేరాజ్” గ్రహించినవారు కొందఱున్నారు. కావుననే మహమ్మదీయ తాప సులు అత్యద్భుత మహాశక్తులు తృణప్రాయముగా సాధించి చూపఁ గల్గుచున్నారు.

ప్రార్థన

౧

సకలాంతర్యామివై సకలభూతములందు లయమై సకలవస్తు
స్వరూప సాక్షాత్కారముచేత నీ నిజరూపము లోకమునకు వెల్ల
డించు నీ వినిగ్గుల దివ్య తేజోవిరాజిత మహామహనీయ మార్తాండ
మండలము మావైపు మరలించి మా చిరకూర్చిత ఘోరవృత్తి మలీ
మసము లను చీకటిని బరిమార్చి స్వచ్ఛమును కళంకరహితంబును
మిక్కిలి పవిత్రీభూతమును నైన నీ విజ్ఞానము నీ నిజారాధనము
నీ ప్రవృత్తి మాకు ప్రత్యుపము ప్రసాదించుము స్వామి. మేము పామ
రులము, దీనులము, తెలివిలేనివారము - నీ అపారపారావార సదృశ
మైన దయాశృష్టి మాపై కురిపి మమ్ము నీవైపు మరలించి మాదృక్కు
లను కేంద్రీకరించి మాకెప్పటికిని తరిగిపోవని నీ భాగ్యమును లక్ష్య
మును, నీ నిష్ఠను, నీ ధ్యానమును, ఏకాగ్రతను ప్రసాదించుము తండ్రీ,
మమ్మున్ని విధాల కాపాడుము రక్షించుము నిన్నే మేము శరణ్యము
వేడుచున్నాము; నిన్నే మేము గతి యని భావించుచున్నాము; స్వామి,
ఈశ్వరా, తండ్రీ! కరుణించుము. నీకు నమస్సులు.

౨

ఓస్వామీ! నీవు అనంతశక్తి. అప్రతిహతుడవు. ఆత్మీయ
డవు. ఆకాశాది పంచమహాభూతంబులను, సూర్యచంద్రాది సక్షత్ర
మండలములను, దిగ్విగంత బ్రహ్మాండభాండంబులను, సచరాచర భూత
కోటిని, సృష్టించి మహావదార్థములలో నిండి నిబిడీకృతమై, యన్నిటికి
సాక్షివై నీవే ప్రకాశించుచున్నావు.

స్వామీ! నీవు ఈశ్వరుడవు. సచ్చిదానంద స్వరూపుడవు.
సగుణ నిర్గుణాత్మక పరబ్రహ్మ వైతిన్య మహాతేజోవిరాజితుడవు. నిన్నే

రుంగుట కెవరికి సాధ్యంబుగాదు. ఎవరికి గోచరంబుగాదు. స్వామీ! నీయందీ యనంతాకాశంబును, ఈ చతుశ్చభువన బ్రహ్మాండ భూత కోటియు, రేయింబవళ్ళతో గూడిన కాలవాహినీ శతంబులును, దేవ దాసవాది మర్త్యకోటియు, దివియును, అమృతంబును, ఆదిత్యుండును, ఆదిమధ్యాంశర లయంబగు శూన్యంబును, సద్రూపాత్మకమైన తేజస్సును, సాంధ్యాదిప్రభాత భాసుర పరమ, మహామహిమా సదాగ్రంబులును, యోగవిజ్ఞానాది యజ్ఞపురుష స్వరూపంబులును, అగ్నియు, ఆపస్సును, వాయువాది సూక్ష్మాతీసూక్ష్మాత్రస రేణు సముదాయంబును సర్వంబును, అణగి మణగి నిగూఢమైన నీయందు రూఢయగుచున్నవి తండ్రీ! జగజ్జ్యోతి స్వరూపుడ వైన నీవే, సమస్త భూతజాలముల యందు కేవల మంతర్లీనమై, అభూత భావిభావద్యోతకమై, అమలమై, కలుషాపహమై సావరజంగ మాత్మకమై, మాయందు సవేశించుము తండ్రీ! మాకు నీ నిజరూపము, నీ యథాగ్రమైన వెలుగు, నీ యగాధమైన సత్యము, నీ పరతత్వము, నీ యసంగతమైన, దేదీప్యమాన మానితమైన తేజస్సు, సాక్షాత్కరింపుము స్వామీ! సదసత్ప్రదాగ్రముల కవ్వలై, మాయ కతీతమై బ్రహ్మాండాది భువన విరాజమానమైన నీ తేజస్సు, నీ నిష్కళంకమైన, నిరీహమైన, నిష్ప్రతియోగికమైన, నీవిన్నాణము, నీ సోయగము, నెలయందు వెన్నెలయై, దిక్కులందు రూఢమై పాతాళంబుల దూరి-నభములపై కెగసి, అంతరాళముల భేదించి-పంచ భూతాత్మకమైన ప్రకృతిని చాటి చీకటిని గడచి-వెలుగులో వెలుగై-నభముపై నభమై-శూన్యములో గలిసి శూన్యమై శాంతిస్వరూపమున విరాజిల్లు నీవు నీ మహిమాస్పద సర్వశక్త్యాత్మక పవిత్ర తేజస్సు-ఆ వినిర్మల వికాస విశ్వరూపము-ఆ నిరీహ నిష్కళంక-విరవద్య-నిష్ప్రతియోగిక-నిరాలంబ నిత్య సత్యప్రత్యగభిన్న పరమాత్వ తత్వము-నీ అసదృశ ఆవాచ్య-అసామాన్య అనూనాధిక మహా గంభీరాకారము-

నీ పవిత్ర ప్రపుణ్య దివ్యగాత్రము-నీ కళ్యాణ గుణగణ ప్రభాభాసితము
మా కెరింగి-పుము తండ్రీ!

మృద్దారు శిలాపరివేష్టిత నామరూపాత్మక విశ్వ విశ్వంభరా
చ్చిన్న ఆభిన్న ప్రతిపాదక ప్రకృతి కవ్వలనున్న నేకాకృతివగు నీవు
సుజలజలసిధి వ్యామోహిత, తరంగమాలికాంతర్లీన ప్రణవైక సుధా
గాన సముపాసనోపాసిత తుషారపరంపరలయందు నీవు; నిరలంకృత
విభీత సంక్షుభిత నితాంత మహిమప్రదవ పాతాళ నిమగ్నోపాస
పంక్తిలో నీవు; ధగధగిత జాజ్వల్యమాన మహాభీభత్స భగ్నాగ్నిమం
డల మధ్యావకాశ ప్రభాపటల ప్రదేశ విహార విలాస లాలస విలస
దసమాన ప్రళయ జగ్ధూమారుతములయందు నీవు; నిమిలిత ప్రసవ
సువాసనావాసిత గంధవహ కదంబములపై నెక్కి టెక్క లల్లార్చి
నేర్చిన గీతికా ప్రకాండము లాకాశావృత నిశాకన్యకా నీల నీరద
సన్నిభ చేలాంచలముల జారు దగ్ధ తమస్సముదాయము పటాపంచలు
గావించు నుషాదేవి కర్ఫ్వమిచ్చు పక్షుల వాక్కులయందు నీవు;
ఈశనూత్ర విరాటోవేషాది యక్ష రాక్షస మరుదింద్రాగ్నివిష్ణు, భైరవ
మైరాశనూది మహాఘోర ఘనదేవతలయందు నీవు; స్నిగ్ధ ధూళి
ధూసర సంమిళిత దిగంతవిశ్రాంత ధూమకేతు నిపాత ప్రచలిత ప్రమాణ
పరికర పరంపరలయందు నీవు; నీవులేని నిలయము-నీవులేని స్థితి-నీవు
లేని రక్షణ లేదు.

నీ తలపై చుక్కలు తలబ్రాలు జల్లుచున్నట్లున్నవి. మంద
మలయవారుతములు వీవనలు విసరుచున్నట్లున్నవి. రేయింబవళ్ళు,
సూర్యచంద్రులు హారతి పల్లెములై నీరాజనము లిచ్చుచున్నట్లున్నవి.
మేఘగణారావములను మృదంగములు కాలనాధుడు మీటుచుండ
ప్రకృతికన్యదిక్కుంభికుంభములపై నెక్కి గజైలందెలు ఘళ్ళు, ఘళ్ళుమని
మ్రోయ నాట్యపాటవము జూపుచు నీ నామము శ్రవణ శ్రావ్యముగ

నెలుగెత్తి ముక్తకంఠమున నుడువుచు మోళ్ళను చిగురింపచేయుచు
న్నది, ఆహా! మేము నీ సహజసౌందర్యములోని యొక నెగపైన, నొక్క
అణువైన, ఒక్కలేకమైన నెలుగుముగదా! చూడలేముగదా! విన
లేము గదా! స్వామీ! నీ నెలపు, నీ నిజరూపము, నీ వినిర్మల విశాల
విద్యాప్రపంచ సౌభాగ్యము, నీ కాంతి, నీ ప్రతిభా ప్రపుష్ట లావణ్య
మహావారాళి, నీ ధామము, నీ నియుక్త నికేతనము, నీ ఋజుమార్గము
మా కగుపర్చుము స్వామీ! నీవు మా అజ్ఞానాంధకార విరచిత కలుష
జాలములకు కర్మసాక్షివై, నానావిధ కోప తాప తమో మలీమన
మహాసముద్రము దాటించు నావవై, కర్మధారుడవై ఎడతెగని తాప
త్రేయ దురంత శుఖ ముఖ దురుద్యోగ నికాయములను రూపుమాపు
సిద్ధాంజనమువై, బాసటవై, బంధువై, ఆపుడవై, అన్నివిధాల
తోడ్పడుము తండ్రి!

మేము సంసార మహా గాఢాంధకార మాయార్జ్జవంబున మునిగి,
విగళితమై, పతితమై, గమ్యమాన మనస్సంధానులమై, నిరవకాశ
నితాంత తమస్సంస్కృతిని బడి, దారి గానలేక నీ కరుణకై నీ కటాక్ష
వీక్షణములకై వేచి, నీకై దోసిలొగ్గి నీ యాశీస్సును గోరి పడియున్న,
నిరీక్షించుచున్న మమ్ము, మా సంతతిని కాపాడుము. తండ్రి! నీవు
కరుణాళువు, దయాళువు, దీనరక్షకుడవు, దేవాదిదేవుడవు. స్వామీ!
నీవే మాకు దిక్కు. నీవే మా శరణ్యము, నీవే మాకు జీవిత సర్వ
స్వము. నీకు మా సమస్సు లగును గాక! రక్షింపు తండ్రి!

783
UMA

peno 4923

ఈ శ్వ రుం డు

గీ. అవని సృజించినట్టి వి ♦ శ్వాత్మకుండు
మానవులకన్ని ఎడల తో ♦ డ్పడెడువాఁడు
ఊహలకు నందనట్టి మ ♦ హిమాన్నతుండు
ఈశ్వరుండు మాకు నెప్పుడు ♦ హితము గూర్చు.

గీ. పంచభూతంబు లెవ్వని ♦ వాసగృహము
పరగ నక్షత్రలోక మె ♦ వ్వని పథము
భానుచంద్రు లెవ్వనియాజ్ఞ ♦ బాయకుండు
అతిని నీశ్వరు సేవితు ♦ ననవరతము.

గీ. రాత్రియందున నెల వెల్లు ♦ గ్రాలజేసి
పగటి యందున భానుని ♦ పంపి యెల్ల
జంతు జాలంబులను గాచు ♦ సర్వమయుండు
నీశ్వరుండు మాకు దోడ్పడు ♦ విశ్వమందు.

గీ. ఆకు పచ్చని కొమ్మకు ♦ నందమైన
నెట్టని సుమంబు కల్పించు ♦ నెమ్మెకాఁడు
శుక్తిగర్భాన ముత్యాలు ♦ జొనుపు నట్టి
ఈశ్వరుండిచ్చు మాకు న ♦ భీష్టసిద్ధి.

నమస్తే ! నమస్తే ! నమః

మంత్రపుష్పం

సహస్ర శీర్షం దేవం విశ్వాక్షం విశ్వ శంభవం
 విశ్వం హుస్సేన్షా నద్గురుం దేవం ఆక్షరం పరమం పదం
 విశ్వత పరమానిత్యం విశ్వం హుస్సేన్షా నద్గురుం హరిం
 విశ్వమే వేదః పురుష తద్విశ్వముపజీ పతిం
 పతిం విశ్వ సాత్వేశ్వరగం శ్వాశ్వతగం శివమచ్యుతం
 హుస్సేన్షా నద్గురు మహాఘ్నియం విశ్వాత్మానం
 హుస్సేన్షా నద్గురు పరంజ్యోతిరాత్మా హుస్సేన్షా నద్గురు పరః
 హుస్సేన్షా నద్గురు పరంబ్రహ్మ తత్త్వం హుస్సేన్షా నద్గురు పరః
 హుస్సేన్షా నద్గురు పరంధ్యౌతావ్యాన్నం హుస్సేన్షా నద్గురు పరః
 యచ్చకించ జగత్ నర్వం దృశ్యతే శూయతేపివ
 అంతర్ బహిశ్చత స్సర్వం వ్యాప్యం హుస్సేన్షా నద్గురు స్థితః
 అనంత మవ్యయం కవిగం నముద్రాయం తం విశ్వశంభవం
 పద్మకోశ పృథివీకాశ హృదయంచ ప్యదో ముఖః
 అథోనిష్ఠా విధః శాంతేనాభ్యాము పరితిష్ఠతి
 జ్వాలమాలాకులంభాతి విశ్వశ్య యతనం మహత్
 పంత్రగుంశిలా భిస్తులంభిత్యాకోశ సన్నిభం
 తస్మాన్వై సుషిరగుం సూక్ష్మం తస్మిం నర్వం ప్రతిష్ఠితం
 తన్య మధ్యే మహర్షగ్ని విశ్వార్చర్ విశ్వతో ముఖః
 సోగ్రభుగ్ విభజింతి ష్టాన్నాహార మబరః కవిం
 తిర్య గూర్ధ మద్దశ్శాయ రన్మయిస్తన్యసంతతః
 సంతాపయతి నందేహ మాపాద తలహస్తకః
 తన్య మధ్యే వహ్నిశాఖా అణూయహర్ష్య వ్యవస్థితః
 నీలతోయద మధ్యస్తద్ విప్ర్యులేఖన భాస్వరః
 సీవార సూఖవర్తస్త్వి పితాభా సత్యణుపమా
 తన్య శిఖాయా మధ్యే శ్రీ హుస్సేన్షా నద్గురు వ్యవస్థితః
 స బ్రహ్మ, సశివ, సహరిచ్ఛేంద్ర శ్రీ హుస్సేన్షా నద్గురు పరః బ్రహ్మనోక్షర
 పరమ స్వరాట్

నారాయణాయ విద్మహే శ్రీ హుస్సేన్షా నద్గురు స్వరూపాయ ధీమహి
 నారాయణాయ విద్మహే శ్రీ హుస్సేన్షా నద్గురు తనయా మధీమహి
 విరాట్ పురుషాయ విద్మహే శ్రీ హుస్సేన్షా నద్గురు స్వరూపాయ ధీమహి
 విరాట్ పురుషాయ విద్మహే శ్రీ హుస్సేన్షా నద్గురు తనయాయ ధీమహి
 తన్నో విష్ణు ప్రచోదయాత్.

DR. UMER ALI SHAH : TELUGU POET OF ANDHRA

“A really great man has ideas always greater than himself.” This is more true of Dr. Umer Ali Shah, the immortal poet of the Telugu language, than anyone else. He was born in March 1887 in Pittapuram, a town in the Andhra State of India.

Though he had no proper education he developed a great taste for Telugu which was not his mother tongue, and began writing verse when he was a teenager. The genius of the boy was at once recognized by Telugu scholars and his fame grew as a poet by the time he was 18.

He wrote plays in Telugu which can only find a parallel in Shakespeare's. Many Hindu poets and scholars began to pay tribute to this Muslim poet of the Telugu language and regarded him as a itern-poet in the Carlylian sense of the word.

His writings took a new shape in all branches of literature. Besides poetry, he wrote novels, plays and essays which excelled the writings of the renowned Telugu scholars of the twentieth century, and soon his works found a permanent place in the annals of Telugu literature.

Today he stands alone like a pole star guiding those who are interested in Telugu literature, and he is acknowledged as their great master who brought a change over literary forms in Telugu.

He also made fresh departures in almost every form of literature. His poetry has no parallel in Telugu, despite the great writers whose works no doubt come nearer to his standard, and, yet, lack that charm and cadence, lucidity and masterly style both in narration and criticism.

His vast knowledge of Sanskrit in which language also he was a scholar, contributed effectively towards his prodigious efforts in Telugu. With his contribution Telugu literature would be nowhere as rich as it is today.

What Shakespeare is to the English, what Dante is to the Italians, what Dr. Iqbal is to Urdu speaking Muslims, Dr. Umer Ali Shah is to the Hindus of Andhra.

His writings have no other parallel, as I stated before, in any other literature of the world, because they are the creation of one man. He had to his credit such a vast bulk of written work in all literary forms that no one author in English or any other language could have produced

But alas! It is confined to Andhra, and Andhra only, and, its great merit lies hidden outside the state even in India, not to speak of foreign countries.

Yet his reputation, by a curious twist of fate, soared aloft.

In 1936 the International Academy of America confirmed upon him the degree of doctor of literature for his thesis in Telugu. For a man with no university education to obtain such a high degree from the new world is certainly a matter of pride to the individual as well as to the province in which he was born.

His was no ordinary intellent, though he knew little English when compared to his ability in Telugu and Sanskrit

His works in Telugu are clear evidence of what he struggled for, lived for and died for. He was out and out a nationalist purposed to reform the people around him culturally, socially, economically and politically, and accordingly he rendered yeoman service to humanity at large during that little span of his meteoric rise.

He did every thing in his capacity. His school of thought pervaded all his works and helped remove the dogmatic ideas and beliefs of the ignorant and the illiterate and led them to the supreme path of glory and virtue.

This won for him a saintly honour and he came to be regarded by all Hindus as a saint. His writings spelled the qualities of a great seer.

Though he was a Muslim, the magnanimity of the Hindus could not deprive him of what he was in truth, nor did they (the Hindus) leave him in the lurch, but nursed his genius tenderly till it gave them the best of the life they needed. And he did not disappoint them.

Dr. Umer Ali Shah was also a social reformer in his own environs. He had reformed the Hindus' customs and manners by dint of his profound knowledge of Sanskrit and the Hindu philosophy which he had mastered.

He knew more than any Hindu scholar of his day. He could recite slokas so fluently and so correctly interpret them in Telugu that the pundits were stunned at his mastery.

All Hindus of Andhra admit that he had surpassed all in every branch of Telugu literature and he came to be regarded as the only eminent poet in modern times in that language.

His writings created a sensation throughout Telugu speaking areas both within and outside Andhra State. Indian universities adopted his works in their curricula for degree classes and no library is without his books

His political career overlapped his literary one and he was so engrossed in both that it is very difficult to think of the one without the other.

During the last decade of his life his literary fame was at its highest, while his political activities continued till his death.

He had to make many trips every year from south to north to be present in the Legislative Assembly at Delhi from the time when he was elected independently in 1935. From then on he used to repair to the hill-tops of Simla to invoke the muse and produce his master-pieces in Telugu literature, even in his political travails.

Apart from his literary activities, his political career was also remarkable. He was known as a good politician. Mahatma Gandhi accepted him as a man with sound political ideas when he was in Congress upto 1935.

He worked for the nation unhesitatingly during the Khilafat movement and was held in high esteem by all the national leaders of those times. His assembly speeches contained sound principles of integrity and magnanimity and therefore saw the press of his day.

Besides, he worked for the good of the country delivering lectures everywhere irrespective of religion, cast or creed with a

view to promoting goodwill amongst the people, for which he was adored by Muslims and Hindus alike.

When he was preoccupied with political affairs and when his literary fame was at its zenith, he was suddenly shaken by a tragic event. His beloved wife Akbarbebi died at Delhi in April 1935 when he was attending the sessions.

This shock ate into his very vitals and he breathed his last in January 1945 after a cerebral hemorrhage in a village of Narasapur

His body was brought for burial to Pittapuram where every year congregational meetings are held for one week by his 20,000 disciples including eminent poets and scholars of Andhra State in honour of their great hero-poet and he lies forever enshrined in their hearts.

—M. N. HUDA

